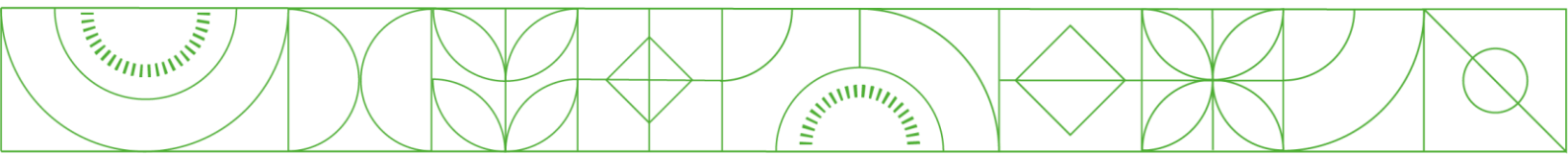

Trajnostni energetske-podnebni akcijski načrt Mestne občine Velenje (SECAP)

3. DEL AKCIJSKI NAČRT

MESTNA OBČINA
VELENJE

Naziv	SECAP MOV – 3. DEL / Akcijski načrt
Naročnik	Mestna občina Velenje Titov trg 1 3320 Velenje
Izvajalec	Zavod Energetska agencija za Savinjsko, Šaleško in Koroško Koroška cesta 37a 3320 Velenje tel.: +386 38 96 15 20 www.kssena.si
Izdelali	Aida ARNAUTOVIČ Emina BEČIČ Hana KOLENC Živa MAJERIČ VOVK Mojca PLANKELJ V sodelovanju s predstavniki usmerjevalne skupine: Aleksandra Vasiljevič, podžupanja Urška Gaberšek, Urad za gospodarski razvoj in prestrukturiranje Mirjam Britovšek, Medobčinska služba varstva okolja Mojca Kodrič, Urad za urejanje prostora Anže Sovinc, Urad za gospodarski razvoj in prestrukturiranje
Mestna občina Velenje	Peter DERMOL, župan
Zavod KSSENA	Boštjan KRAJNC, direktor
Kraj in datum izdelave	Velenje, september 2024

1	UVOD	6
2	UKREPI BLAŽENJA PODNEBNIH SPREMEMB.....	7
2.1	UKREPI NA PODROČJU GOSPODINJSTEV	7
2.2	UKREPI NA PODROČJU JAVNIH STAVB	10
2.3	UKREPI NA PODROČJU JAVNE RAZSVETLJAVE	21
2.4	UKREPI NA PODROČJU PROMETA.....	22
2.5	OSTALI UKREPI BLAŽENJA.....	28
3	UKREPI PRILAGAJANJA NA PODNEBNE SPREMEMBE	37
3.1	UKREPI ZA SEKTOR GOZDARSTVA.....	37
3.1	UKREPI ZA SEKTOR TURIZMA	40
3.1	UKREPI ZA SEKTOR ZDRAVSTVA.....	47
3.1	UKREPI ZA SEKTOR ODPADKOV	51
3.2	UKREPI ZA SEKTOR KMETIJSTVA	56
3.3	UKREPI ZA SEKTOR PROMETA.....	59

1 UVOD

V zadnjem desetletju ukrepe za zmanjšanje emisij CO₂ vselej spremljajo tudi ukrepi za povečanje ozemeljske prilagoditvene zmogljivosti, saj bodo, kljub prizadevanjem za zmanjšanje emisij, podnebne spremembe stalnica naše prihodnosti. Pogostost in intenzivnost ekstremnih vremenskih pojavov nam narekujeta nujnost vlaganja v odpornost našega okolja, saj bo le tako mogoče ohranjati kvaliteto našega življenja in zamejevati stroške, ki bodo povezani s spremenjenimi podnebnimi razmerami.

Trajnostno energetske-podnebni akcijski načrt Mestne občine Velenje (SECAP) je zasnovan kot odgovor na nujnost zmanjševanja toplogrednih plinov in prilagajanja na podnebne spremembe. Tretji del dokumenta, Akcijski načrt, predstavlja temelj dolgoročnega prizadevanja za vzdržnost lokalnega okolja, saj na eni strani podaja ukrepe za zmanjševanje emisij, na drugi pa ukrepe za zmanjševanje ranljivosti okolja in prebivalcev. Ukrepi so namenjeni Mestni občini Velenje kot nosilki ukrepov.

Med ključne vire emisij v občini sodijo promet, gospodinjstva, javne stavbe in javna razsvetljava. Z ukrepi blaženja, kot so izboljšanje energetske učinkovitosti stavb, spodbujanje trajnostnih oblik mobilnosti ter uvajanje obnovljivih virov energije, bo občina prispevala k doseganju ciljev zmanjšanja emisij in trajnostnega razvoja. A v zadnjih desetletjih se tudi MOV sooča z naraščajočo frekvenco ekstremnih vremenskih pojavov, kot so intenzivne padavine, neurja z vetrolomi, dolgotrajna sušna obdobja, vročinski valovi ter nenadna nihanja temperature. Ti dogodki močno vplivajo na infrastrukturo, naravne vire in na kakovost življenja ter ogrožajo stabilnost lokalnega okolja in gospodarstva, predvsem na področjih, kot so turizem, promet, zdravstvo in drugi ključni stebri regije. Kmetijstvo in gozdarstvo za gospodarstvo v MOV ne predstavljata ključnega dejavnika razvoja, pa vendar je potrebno vsak sektor posebej obravnavati z enakim prizadevanjem za njegovo ohranjanje in odpornost, saj je ravno ravnovesje tisto, ki lahko zagotovi vzdržnost lokalnega okolja. Ukrepe prilagajanja, ki so za vsak sektor posebej predstavljeni v nadaljevanju, je torej potrebno obravnavati z enako težo.

Ključno je zavedanje, da podnebne spremembe ne predstavljajo zgolj oddaljene ekološke grožnje, temveč realnost, ki jo vse bolj intenzivno občutimo vsako leto. Vpliv podnebnih nevarnosti že danes sega v vse pore našega vsakdana – od naraščajočih stroškov energije, negativnih vplivov na zdravje, vročinskih valov in naravnih katastrof. Z ustrezno pripravljenimi ukrepi želimo te izzive preoblikovati v priložnosti za prehod skupnosti v trajnostno in odporno prihodnost.

2 UKREPI BLAŽENJA PODNEBNIH SPREMEMB

2.1 UKREPI NA PODROČJU GOSPODINJSTEV

Ukrep G.1		Osveščanje in spodbujanje občanov o URE in OVE v gospodinjstvih
Opis ukrepa	Občane se osvešča, spodbuja in motivira za izvedbo ukrepov s področja URE in OVE, informira se jih tudi o možnostih sofinanciranja in kreditiranja fizičnih oseb. Osveščanje se lahko izvede z objavo prispevkov in člankov v lokalnih medijih, na spletnih straneh MOV in na družabnih omrežjih (vsaj ena objava letno). Vsako leto je potrebno organizirati vsaj dve predavanji oziroma delavnici za lokalne skupnosti s poudarkom na izbiri optimalnega energenta za ogrevanje in pravilnem kurjenju lesne biomase. Letno je potrebno za javno objavo pripraviti vsaj eno publikacijo z vsebinami s področja URE in OVE.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija, svetovalna mreža EnSvet	
Rok predvidene izvedbe	2022-2031	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	3.000 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	80 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	20 % (sredstva v okviru EU projektov)
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	1.000 MWh/leto
	Proizvodnja energije iz OVE	100 MWh/leto
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število organiziranih dogodkov Število pripravljenih publikacij in objav Število udeležencev na dogodkih	

Ukrep G.2		Sofinanciranje uporabe sistema daljinskega ogrevanja znotraj obstoječega omrežja za gospodinjstva
Opis ukrepa		Na območju z daljinskim ogrevanjem se spodbuja in sofinancira uporaba oskrbe s toploto za gospodinjstva. Cilj ukrepa je ohraniti in povečati število uporabnikov priključenih na daljinski sistem ogrevanja znotraj obstoječega omrežja.
Nosilec		MOV
Odgovorne osebe / izvajalci		MOV, KP Velenje, lokalna energetska agencija
Rok predvidene izvedbe		2022 - 2026
Ocenjena vrednost projekta brez DDV		600.000 €/leto
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	100 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov		Letno poročilo LEK
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa		Število uporabnikov na sistemu daljinskega sistema

Ukrepi G.3		Sofinanciranje uporabe sistema oskrbe z zemeljskim plinom za gospodinjstva
Opis ukrepa		Na območju sistema oskrbe z zemeljskim plinom se spodbuja uporaba zemeljskega plina v gospodinjstvih kot okoljsko čist vir toplotne energije. Cilj ukrepa je povečati število uporabnikov priključenih na sistem oskrbe z zemeljskim plinom.
Nosilec		MOV
Odgovorne osebe / izvajalci		MOV, KP Velenje, lokalna energetska agencija
Rok predvidene izvedbe		2026 - 2030
Ocenjena vrednost projekta brez DDV		5.000 €/leto
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	100 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov		Letno poročilo LEK
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa		Število uporabnikov na sistemu oskrbe z zemeljskim plinom

2.2 UKREPI NA PODROČJU JAVNIH STAVB

Ukrep JS.1		Osveščanje in spodbujanje uporabnikov javnih stavb o URE in OVE
Opis ukrepa	Organizacija seminarjev za javne udeležence na temo učinkovite rabe energije z namenom znižanja rabe in stroškov energije. Aktivnosti bodo ločeno organizirane za uporabnike stavbe ter tudi za osnovnošolce, saj se le tako lahko dolgoročno vpliva na smotrno rabo energije. Vsako leto je za uporabnike javnih stavb potrebno izvesti dogodke za osveščanje o URE in OVE, in sicer ločeno za vodstveni kader in zaposlene (en dogodek), vzdrževalce in upravljalce javnih stavb (en dogodek) ter učitelje in osnovnošolce (en dogodek za vsako osnovno šolo).	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija	
Rok predvidene izvedbe	Aktivnost se prične izvajati takoj in se izvaja kontinuirano.	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	3.000 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	80 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	20 % (sredstva v okviru EU projektov)
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	200 MWh/leto
	Proizvodnja energije iz OVE	-
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število organiziranih dogodkov	
	Število udeležencev na dogodkih	

Ukrep JS.2		Izvajanje energetskega menedžmenta in izvajanje sistema upravljanja z energijo v javnih stavbah
Opis ukrepa		V sklopu energetskega menedžmenta je potrebno kontinuirano spremljati rabo energije ter izvajati aktivnosti za znižanje rabe energije v javnem sektorju, rabo energije je potrebno analizirati ter pripraviti ustrezen plan trajnostnega razvoja energetike v lokalni skupnosti. Energetski menedžer mora pripraviti pobude za izvajanje projektov URE in OVE, spremljati izvajanje ter ovrednotiti učinke izvedenih ukrepov, sodelovati mora tudi pri vseh projektih na področju energetike. Energetski menedžer skladno z Uredbo o upravljanju z energijo v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 52/16, 116/20 in 158/20 – ZURE) izvaja sistem upravljanja z energijo v javnih stavbah.
Nosilec		MOV
Odgovorne osebe / izvajalci		MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija
Rok predvidene izvedbe		2022-2031
Ocenjena vrednost projekta brez DDV		20.000 €/leto
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	100 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	/
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov		Letno poročilo LEK
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa		Izvajanje energetskega menedžmenta (DA/NE)

Ukrep JS.3		Vodenje energetskega knjigovodstva za javne stavbe
Opis ukrepa		Energetsko knjigovodstvo je osnovni instrument energetskega upravljanja in predstavlja zajemanje, analizo in arhiviranje podatkov o mesečni nabavi energentov. Odgovorna oseba mora ažurno posodablјati podatke ter analizirati morebitna odstopanja, saj se le tako lahko hitro odkrijejo morebitne napake na energetske sistemih. Energetsko knjigovodstvo je potrebno izvajati v vseh javnih stavbah, ki so v lasti MOV.
Nosilec		MOV
Odgovorne osebe / izvajalci		MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija
Rok predvidene izvedbe		2022-2031
Ocenjena vrednost projekta brez DDV		20.000 €/leto
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	100 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	/
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov		Letno poročilo LEK
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa		Število javnih stavb z energetske knjigovodstvom

Ukrep JS.4		Izdelava dokumentacije (REP, elaborat GF, PZI) za celovite energetske prenove javnih stavb
Opis ukrepa	<p>V lokalni skupnosti je potrebno identificirati javne stavbe z visoko rabo energije. Takšne stavbe je smiselno celovito energetske prenoviti, saj se le tako lahko doseže ustrezno bivalno udobje za uporabnike, hkrati pa se dosežejo bistveni prihranki energije. Osnova za prenovo je ustrezno izdelana dokumentacija. V energetske pregledu stavbe se analizira dejansko rabo energije in porabo vode ter stanje energetskih sistemov in gradbenih konstrukcij, z namenom določiti in izvesti ukrepe na področju učinkovite rabe energije ter rabe obnovljivih virov.</p>	
	<p>Na podlagi prioritete seznama energetske najpotratnejših javnih stavb je potrebno vsako leto izdelati ali novelirati najmanj tri razširjene energetske preglede ter tako pripraviti smiselni nabor stavb primernih za celovito energetske prenovi.</p>	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija	
Rok predvidene izvedbe	2025-2027	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	15.000 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	Razlika glede na sofinanciranje
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	do 25 %
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število izdelanih ali noveliranih razširjenih energetskih pregledov	

Ukrepi JS.5		Izdelava investicijske dokumentacije za celovite energetske prenovne javnih stavb
Opis ukrepa		Da so celovite energetske prenovne javnih stavb optimalno izvedene ter da se najde najoptimalnejše razmerje med stroški in koristmi, je potrebno pripraviti ustrezno investicijsko dokumentacijo. Dokument identifikacije investicijskega projekta je potrebno izdelati glede na potrebe, in sicer ločeno po stavbah ali za sklop stavb, ki so primerne za celovito energetsko sanacijo. Pri pripravi investicijske dokumentacije je potrebno upoštevati Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16).
Nosilec		MOV
Odgovorne osebe / izvajalci		MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija
Rok predvidene izvedbe		2025-2027
Ocenjena vrednost projekta brez DDV		15.000 €/leto
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	Razlika glede na sofinanciranje
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	do 25 %
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov		Letno poročilo LEK
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa		Število izdelanih dokumentov identifikacije investicijskih projektov

Ukrep JS.6		Pridobivanje nepovratnih finančnih sredstev ter iskanje zunanjih vlagateljev v ukrepe s področja URE in OVE v javnih stavbah	
Opis ukrepa		<p>Odgovorni naj redno spremljajo razpise za sofinanciranje projektov s področja energetike ter pripravijo strokovno podlago za koriščenje sredstev na aktualnih razpisih.</p> <p>Aktivno je potrebno iskati zunanje vlagatelje za investiranje v ukrepe URE in OVE ter jih spodbujati k ustvarjanju prihodkov na račun prihrankov energije. Ta možnost je predvsem zanimiva pri celovitih energetskih sanacijah javnih stavb, saj lahko lokalna skupnost brez prekomernega zadolževanja prenove javne stavbe ter vgradi sodobno opremo, ki po preteku koncesijske pogodbe preide v njeno last.</p>	
Nosilec		MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci		MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija	
Rok predvidene izvedbe		2022-2031	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV		-	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	-	
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-	
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki	
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki	
Način spremljanja rezultatov		Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa		Višina sredstev za izvedbo ukrepov URE in OVE pridobljenih od zunanjih vlagateljev	
		Število prijav na aktualne razpise	

Ukrep JS.7		Celovita energetska prenova javnih stavb (po sklopih)
Opis ukrepa	<p>Največji učinki učinkovite rabe energije se dosežejo ob celoviti energetske prenovi stavb. Glede na analizo fonda javnih stavb v lasti MOV, izdelane razširjene energetske preglede in prioritetni seznam javnih stavb je potrebno po sklopih pripraviti nabor stavb za celovito energetske prenovi. Med ukrepi se upošteva tudi ustrezen nivo prezračevanja v javni stavbi za zagotovitev preprečevanja nalezljivih bolezni, kot je npr. COVID 19. Mestna občina Velenje naj pri prenovi zasleduje cilj energetske prenoviti vsaj 3 % celotne kondicionirane površine javnih stavb na leto. Na podlagi analize fonda javnih stavb, se določijo prioritete glede vrstnega reda obnov.</p>	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, lokalna energetska agencija, zasebni partner	
Rok predvidene izvedbe	2026 - 2031	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	cca. 500.000 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	Razlika glede na sofinanciranje
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	do 80 %
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	V tej fazi ni mogoče določiti.
	Proizvodnja energije iz OVE	V tej fazi ni mogoče določiti.
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Kondicionirana površina celovito energetske prenovljenih stavb	
	Število celovito energetske prenovljenih stavb	
	Prihranek energije v MWh/a	
	Znižanje emisij CO ₂	

Ukrep JS.8		Izvajanje investicijskih ukrepov za znižanje rabe energije v javnih stavbah, ki so obravnavane v LEK-u
Opis ukrepa	Potrebno je vzpodbujati celovite energetske prenove javnih stavb, a pogosto se zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ali nujnih vzdrževalnih del parcialno izvedejo le posamezni ukrepi za izboljšanje učinkovite rabe energije.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija	
Rok predvidene izvedbe	Aktivnost se prične izvajati takoj in se izvaja kontinuirano.	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	300.000 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	Razlika glede na sofinanciranje
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	do 20 %
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	300 MWh/leto
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število izvedenih ukrepov za izboljšanje URE	
	Prihranek energije v MWh/a	
	Znižanje emisij CO ₂	

Ukrep JS.9		Namestitev sončnih elektrarn na strehe javnih stavb
Opis ukrepa	Za spodbujanje izrabe obnovljivih virov energije naj bi občina podala v uporabo razpoložljive površine javnih stavb, ki bodo služili kot dober zgled tudi občanom za nove investicije v fotovoltaične sisteme. Načrtuje se izvedba vsaj dveh sistemov na leto.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer	
Rok predvidene izvedbe	Aktivnost se prične izvajati leta 2022 in se nato izvaja kontinuirano.	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	80.000 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	Razlika glede na sofinanciranje
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	do 50 %
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	80 MWh
	Proizvodnja energije iz OVE	Povečanje za 80 MWh na leto
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število nameščenih sončnih elektrarn	
	Količina proizvedene električne energije s sončnimi elektrarnami v kWh	

Ukrep JS.10		Izdelava energetskih izkaznic za javne stavbe
Opis ukrepa	Energetska izkaznica stavbe je javna listina s podatki o energetski učinkovitosti stavbe, vsebuje pa tudi priporočila za izboljšanje energetske učinkovitosti. Izdelava energetske izkaznice je obvezna za stavbe s tlorisno uporabno površino nad 250 m ² , ki so v lasti ali uporabi javnega sektorja. Mestna občina Velenje ima izdelane energetske izkaznice za javne stavbe. Veljavnost energetske izkaznice je 10 let. Ko ji veljavnost poteče jo je potrebno ponovno izdelati.	
	Sprotno je potrebno energetske izkaznice izdelati pred potekom njihove veljavnosti.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija	
Rok predvidene izvedbe	Aktivnost se prične izvajati takoj in se izvaja kontinuirano.	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	49 - 300 €/stavbo	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	100 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število izdelanih energetskih izkaznic	

Ukrep JS.11		Vzpostavitev aplikacije za spremljanje gradbeno-tehničnega stanja javnih stavb, obnov in investicij v javne stavbe
Opis ukrepa	<p>Za učinkovito upravljanje s stavbami in z rabo energije v stavbah je potrebno poznati obstoječe stanje stavbe vključno z že v preteklosti izvedenimi parcialnimi ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti. To omogočajo sodobna orodja upravljanja s številnimi funkcijami glede na potrebe uporabnika. Cilj ukrepa je poenotiti in izboljšati bazo informacij o stanju javnih stavb in izvedenih ter o načrtovanih ukrepih za izboljšanje energetske učinkovitosti.</p>	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, lokalna energetska agencija	
Rok predvidene izvedbe	2025 - 2026	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	70.000 €	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	100 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število javnih stavb, ki imajo vzpostavljen sodoben način upravljanja	

2.3 UKREPI NA PODROČJU JAVNE RAZSVETLJAVE

Ukrep JR.1		Energetski menedžment javne razsvetljave
Opis ukrepa		<p>Energetski menedžment javne razsvetljave zajema kataster javne razsvetljave, spremljanje rabe električne energije, monitoring delovanja javne razsvetljave ter delovanje informacijsko nadzornega sistema. Kataster je potrebno ažurirati vsaj enkrat letno.</p> <p>Potrebno je ažurno spremljanje rabe električne energije na letnem in mesečnem nivoju.</p> <p>Skladno z veljavno zakonodajo je potrebno novelirati Načrt javne razsvetljave.</p>
Nosilec		MOV
Odgovorne osebe / izvajalci		MOV, koncesionar v primeru javno zasebnega partnerstva
Rok predvidene izvedbe		2022 – 2026
Ocenjena vrednost projekta brez DDV		4.500 €/leto
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	100 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	-
Način spremljanja rezultatov		Letno poročilo LEK
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa		Posodobljen kataster (DA/NE)
		Izdelano poročilo o rabi energije (DA/NE)

2.4 UKREPI NA PODROČJU PROMETA

Ukrep P.1		Izboljšanje obstoječe in gradnja nove infrastrukture za pešce
Opis ukrepa	<p>Kljub že dobro urejeni infrastrukturi za pešce (hoja je najosnovnejša oblika mobilnosti) se za izboljšanje in povečanje hoje izvede gradnja manjkajočih pločnikov, razširitev omrežja pešpoti in manjkajočih peš povezav (tudi povezave mesto-podeželje), obnove obstoječih površin za pešce, ureditev varnejših prehodov za pešce, označitve novih prehodov in povečanje privlačnosti peš površin. Izvede se tudi prilagoditev infrastrukture za gibalno in senzorično ovirane osebe.</p>	
Nosilec	MOV, DRSI	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, DRSI	
Rok predvidene izvedbe	2022 -2026	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	200.000 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	Razlika glede na sofinanciranje
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	do 85 %
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	V tej fazi ni mogoče oceniti.
	Proizvodnja energije iz OVE	-
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število realiziranih projektov	
	Površina novih pločnikov	
	Površina obnovljenih pločnikov in peš poti	

Ukrep P.2		Izboljšanje obstoječe in gradnja nove infrastrukture za kolesarje
Opis ukrepa	Ukrep se nanaša na gradnjo manjkajočih povezav za kolesarje, razširitev in dograditev kolesarskih povezav mesta s soslednjimi kraj, dodatna parkirišča za kolesa – pokrita in nepokrita, obnova obstoječih kolesarskih površin, povečanje privlačnosti kolesarskih površin.	
Nosilec	MOV, DRSI	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, DRSI	
Rok predvidene izvedbe	2022 -2026	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	14.000.000 €	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	Razlika glede na sofinanciranje
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	do 80 %
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	V tej fazi ni mogoče oceniti.
	Proizvodnja energije iz OVE	-
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Izvedba ukrepa (DA/NE)	
	Dolžina novih kolesarskih poti	
	dolžina obnovljenih kolesarskih poti	

Ukrep P.3		Rekonstrukcija avtobusnih postajališč in postavitve nadstreškov na parkiriščih za e-kolesa MOV
Opis ukrepa	Za namen posodobitve avtobusnih postajališč se bo izvedla rekonstrukcija avtobusnih postajališč in za namen vzpostavitve boljše infrastrukture za e-kolesa se bo postavilo več nadstreškov nad postajališči za e-kolesa v upravljanju MOV.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, zasebni sektor	
Rok predvidene izvedbe	2022-2026	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	1.350.000 €	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	1.123.957 €
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	226.043 €
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Ni mogoče oceniti
	Proizvodnja energije iz OVE	-
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število avtobusnih postajališč	
	Število nadstreškov	

Ukrep P.4		Krepitev uporabe javnega, brezplačnega potniškega prometa - LOKALC
Opis ukrepa	Za krepitev uporabe javnega brezplačnega potniškega prometa se načrtuje ureditev postajališč z nadstrešnicami, sedišči in digitalnimi voznimi redi, signalizacijo tudi za gibalno in senzorično ovirane osebe, zagotavljanje dobre informiranosti itd.	
	Izdelava študije izboljšanja mestnega in medkrajevnega avtobusnega prevoza in vzpostavitev povezav mesto-podeželje.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, zasebni partner	
Rok predvidene izvedbe	2022 - 2026	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	500.000 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	Razlika glede na sofinanciranje.
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	V tej fazi ni mogoče oceniti.
	Proizvodnja energije iz OVE	-
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število obnovljenih postajališč	

Ukrep P.5		Optimizacija in razbremenitev motornega prometa (P+R)
Opis ukrepa	V središču mesta se načrtuje postopno zmanjševanje števila uličnih parkirnih mest, pri čemer se upoštevajo potrebe po parkiranju za gibalno ovirane osebe, taksi službe itd. Ob mestnih vpadnicah se načrtuje vzpostavitev P+R sistema, ki bo povezan z javnim potniškim prometom.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, zasebni partner	
Rok predvidene izvedbe	2025 -2029	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	2.500.000 €	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	Razlika glede na sofinanciranje.
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	do 85 %
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	V tej fazi ni mogoče oceniti.
	Proizvodnja energije iz OVE	-
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število uličnih parkirnih mest (zmanjševanje)	

Ukrep P.6		Krepitev okolju prijaznega prometa
Opis ukrepa	Z namenom krepitve uporabe alternativnih pogonov vozil se načrtuje širitev omrežja električnih polnilnic, spodbujanje elektro mobilnosti in nakup okolju prijaznih vozil za izvajanje javnih služb.	
	Spodbuja se krepitev souporabe vozil oz. »car sharing« ter prevozov na klic.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, zasebni partner	
Rok predvidene izvedbe	2025 -2028	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	30.000 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	Razlika glede na sofinanciranje.
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	V tej fazi ni mogoče oceniti.
	Proizvodnja energije iz OVE	-
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število izvedenih projektov	

2.5 OSTALI UKREPI BLAŽENJA

Ukrep B.1		Izdelava letnih poročil o izvedenih aktivnostih in doseženih rezultatih ter priprava operativnega letnega načrta
Opis ukrepa	Enkrat letno se pripravi poročilo o izvajanju Lokalnega energetskega koncepta v Mestni občini Velenje, vključno z analizo doseženih rezultatov. Izvede se tudi poročanje na pristojno ministrstvo po določeni metodologiji iz Pravilnika o metodologiji in obvezni vsebini lokalnega energetskega koncepta (Priloga 1 in 3). Vsako leto se skladno z akcijskim načrtom in na osnovi realiziranih aktivnosti v preteklih letih pripravi operativni načrt izvedbe aktivnosti za naslednje leto.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer	
Rok predvidene izvedbe	Aktivnost se prične izvajati takoj in se izvaja kontinuirano.	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	2.500 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	100 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Izdelano poročilo (DA/NE)	

Ukrep B.2		Izdelava študije priključitve novogradenj na mikrosistem DOLB (2 sistema)
Opis ukrepa	Po podatkih MO Velenje obstaja možnost priključitve novogradenj na mikrosisteme daljinskega ogrevanja na lesno biomaso (DOLB) na območjih, kjer je predvidena gradnja stavb izven obstoječega omrežja daljinskega ogrevanja.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija, zunanji izvajalec	
Rok predvidene izvedbe	2024-2028	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	10.000 €	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	10.000 €
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinek
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinek
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Izvedba študije (DA/NE)	

Ukrep B.3		Izdelava študije širitve obstoječega sistema daljinskega ogrevanja
Opis ukrepa		Po podatkih MO Velenje je predvidena širitev daljinskega ogrevanja na področje Zlati grič. Pred izvedbo širitve je potrebno opraviti študijo širitve DO sistema.
Nosilec		MOV
Odgovorne osebe / izvajalci		MOV, KP Velenje, lokalna energetska agencija
Rok predvidene izvedbe		2024-2031
Ocenjena vrednost projekta brez DDV		4.500 €
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	4.500 €
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinek
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinek
Način spremljanja rezultatov		Letno poročilo LEK
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa		Izvedba študije (DA/NE)

Ukrep B.4		Širitev sistema za daljinsko ogrevanje oz. sistema za ogrevanje na zemeljski plin na območju obstoječe infrastrukture
Opis ukrepa	Po podatkih MOV je možna širitev sistema za daljinsko ogrevanje in ogrevanje na zemeljski plin na področja novogradenj.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, KP Velenje, lokalna energetska agencija	
Rok predvidene izvedbe	2024-2031	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	zaradi obsežnosti projekta in nedoločenega števila potencialnih stavb, ki bi bile priključene na sistem ogrevanja, ocena vrednosti projekta ni možna in je stvar študije izvedljivosti	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	-
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	-
	Proizvodnja energije iz OVE	-
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število novih priključkov	

Ukrep B.5		Izdelava študije vključevanja mikro virov toplotne energije iz OVE v sistem DO
Opis ukrepa	Proučitev možnosti nadgradnje sistema daljinskega ogrevanja (DO) z uporabo trajnostnih virov energije, in sicer z uvajanjem mikro virov OVE ali odpadne toplote iz tehnoloških sistemov	
	(na osnovi okoljskih zahtev in ukrepov o doseganju zahtev evropske unije o izpolnjevanju ciljev na področju razogljičenja (emisije TPG in OVE), energetske učinkovitosti, energetske varnosti, ...)	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, KP Velenje, lokalna energetska agencija, zunanji izvajalec	
Rok predvidene izvedbe	2023-2026	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	15.000 €	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	15.000 €
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Izvedba študije (DA/NE)	

Ukrep B.6		Spodbujanje vgradnje toplotnih črpalk in sončnih kolektorjev za pripravo tople sanitarne vode v gospodinjstvih in javnih ustanovah
Opis ukrepa	Za namen dolgoročnega zmanjšanja rabe energije na področju priprave tople sanitarne vode je smiselna vgradnja sistemov za izkoriščanje geotermalne in aerotermalne energije oz. toplotnih črpalk ali uporaba termalnih sončnih kolektorjev izven območja sistema daljinskega ogrevanja.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer, svetovalna mreža EnSvet	
Rok predvidene izvedbe	2024-2031	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	40.000 €/leto	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	-
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	Sofinanciranje zagotovi Eko Sklad.
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	220 MWh
	Proizvodnja energije iz OVE	220 MWh
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Število novih naprav	

Ukrep B.7		Vzpostavitev baze podatkov o večjih kotlovnica in malih kurilnih napravah ter analiza porabe energentov
Opis ukrepa	Z namenom identifikacije kurišč glede na ogrevalni vir in zagotovitve kakovostnih podatkov o rabi energije v skupnih kotlovnica se izdelava evidenca aktivnih skupnih in večjih kotlovnica za proizvodnjo toplotne energije. V bazo podatkov se z razpoložljivimi podatki lahko vključijo tudi male kurilne naprave. Na osnovi zbranih podatkov o rabi energije se izdelava predlog uporabe alternativnih virov energije ali sistemov za proizvodnjo toplotne energije.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija	
Rok predvidene izvedbe	2025 – 2026	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	12.000 € (za dve leti)	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	100 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Vzpostavitev baze (DA/NE)	

Ukrep B.8		Priprava in izvedba projekta: Preobrazba sistema daljinskega ogrevanja in virov oskrbe s toplotno energijo za DO	
Opis ukrepa		Projekt obravnava prehod daljinskega ogrevanja na obnovljive vire energije v kombinaciji z VN-elektrodnima kotloma in ostalimi alternativnimi viri.	
		V okviru projekta je predvidena izvedba sistema, ki bo v kombinaciji z VN-elektrodnima kotloma, hranilnikom toplote, proizvodnjo energije iz sončnih elektrarn oz. solarnih polj in drugimi distribuiranimi viri obnovljivih virov energije predstavljal začetek prehoda na nov sistem daljinskega ogrevanja v Šaleški dolini, ki bo ekonomsko in okoljsko najbolj učinkovit ter sprejemljiv in bo popolnoma neodvisen od premoga. V sklopu projekta je potrebno predvideti tudi umeščanje novih energetskih objektov v prostor.	
Nosilec		MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci		MOV, KP Velenje, energetski menedžer, lokalna energetska agencija	
Rok predvidene izvedbe		2022-2031	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV		-	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	-	
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-	
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki	
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki	
Način spremljanja rezultatov		Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa		Realiziran projekt (DA/NE)	

Ukrep B.9		Zeleno javno naročanje električne energije
Opis ukrepa	Uredba o zelenem javnem naročanju (Ur. l. RS, št. 51/17, 64/19 in 121/21) določa, da mora biti vsaj 50 % dobavljene električne energije pridobljene iz OVE ali SPTE z visokim izkoristkom.	
Nosilec	MOV	
Odgovorne osebe / izvajalci	MOV, energetski menedžer, lokalna energetska agencija	
Rok predvidene izvedbe	Aktivnost se prične izvajati takoj in se izvaja kontinuirano.	
Ocenjena vrednost projekta brez DDV	V tej fazi ni mogoče oceniti.	
Delež financiranja	Mestna občina Velenje	100 %
	Ostali viri (skladi, Evropski programi, drugo)	-
Ocena pričakovanih rezultatov	Prihranki energije	Posredni učinki
	Proizvodnja energije iz OVE	Posredni učinki
Način spremljanja rezultatov	Letno poročilo LEK	
Kazalnik za merjenje izvajanja ukrepa	Izvedena aktivnost (DA/NE)	
	Količina porabljene električne energije iz OVE ali SPTE z visokim izkoristkom (MWh)	

3 UKREPI PRILAGAJANJA NA PODNEBNE SPREMEMBE

3.1 UKREPI ZA SEKTOR GOZDARSTVA

Ukrep GOZD.1	Boljše povezovanje in aktivna participacija vseh deležnikov
---------------------	--

Opis ukrepa	Aktivnosti: Boljše povezovanje in izmenjava znanj med ključnimi deležniki bo ključnega pomena, saj bo le ustrezna participacija vseh deležnikov omogočala temeljito razumevanje izzivov in potrebe po prilagajanju sektorja. Izmenjava znanja bo morala izhajati iz strokovnih ugotovitev stanja, predvidevanje prihodnjih trendov in obravnavanja tega področja celostno.
Nosilec ukrepa	ZGS (Zavod za gozdove Slovenije)
Izvajalci	MOV, Kmetijsko-gozdarska zbornica, ZGS, Gozdarski inštitut Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Časovni okvir	Od 2025

Ukrep GOZD.2	Spodbujanje izobraževanja in osveščanja o prilagajanju na podnebne spremembe
---------------------	---

Opis ukrepa	Aktivnosti: MOV prek kmetijskega razpisa sofinancira udeležbo lastnikov gozdov na izobraževanjih, konferencah in posvetovalnicah, ki jih organizirajo ZGS, Ministrstvo in druge pristojne institucije. Namen teh dogodkov je ozaveščanje lastnikov gozdov za boljše gospodarjenje z gozdovi, da se na tak način zagotavlja večja odpornost gozdov na spreminjajoče se podnebne razmere.
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV
Časovni okvir	2024-2030

Ukrep GOZD.3**Financiranje pomoči za uresničevanje ciljev ohranjanja in razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini****Opis ukrepa****Aktivnosti:**

Izvaja se program financiranja pomoči, ki ustvarja podporno okolje, ki kmetijskim gospodarstvom ponuja večjo socialno in ekonomsko varnost, spodbuja interes za kmetovanje in za prevzemanje kmetij s strani mlajših generacij ter na tak način omogoča ohranjanje kmetijstva v občini. In sicer se financirajo sledeči ukrepi:

- Pomoč za naložbe v kmetijska gospodarstva v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo,
- Pomoč za ukrepe izmenjave znanja in informiranja,
- Pomoč za plačilo zavarovalnih premij,
- Pomoč za naložbe v gozdarske tehnologije ter v predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov,
- Podpora za tekoče poslovanje v primarni kmetijski proizvodnji,
- Pomoč za naložbe za opravljanje v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji,
- Sofinanciranje dejavnosti društev na področju kmetijstva.

Nosilec ukrepa

MOV

Izvajalci

MOV

Časovni okvir

2024-2030

Ukrep GOZD.4**Opredelitev območij gozdov s posebnim namenom****Opis ukrepa****Aktivnosti:**

Z novelacijo Odloka o gozdovih s posebnim namenom (Uradni vestnik občine Velenje, št. 2/85) se bo revidiralo površine gozdov s posebnim namenom. Gozdovi s posebnim namenom igrajo pomembno vlogo pri ohranjanju biotske raznovrstnosti, pri oblikovanju ugodnejšega in kvalitetnejšega bivalnega ugodja, pri rekreacijski funkciji, pri zagotavljanju mikroklimatskih učinkov (senca, hlad) itd.

Določitev novih gozdov s tem statusom bo možna le ob soglasju lastnikov gozdov, trenutni status teh gozdov je namreč lesnoproizvodni gozd (skladno z veljavnim OPN).

Nosilec ukrepa

MOV

Izvajalci

MOV in Zavod za gozdove Slovenije (Nazarje)

Časovni okvir

Do 2027

3.1 UKREPI ZA SEKTOR TURIZMA

Ukrep T.1	Izobraževanje in osveščanje
Opis ukrepa	<p>Izobraževanje in ozaveščanje deležnikov v turizmu je ključnega pomena za uspešno prilagajanje sektorja na podnebne spremembe. Ukrep zajema organizacijo izobraževalnih programov in kampanj za lokalne prebivalce, turiste in turistične delavce o podnebnih spremembah, njihovih vplivih na turizem ter o ukrepih za prilagajanje. Cilj je seznanjanje turističnih ponudnikov z dobrimi praksami pravočasnega prilagajanja podnebnim spremembam ter prepoznavanje ne samo groženj, ampak tudi priložnosti, ki jih bodo destinaciji prinesle podnebne spremembe.</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Izobraževanje deležnikov v turizmu:</p> <p>Povečanje ozaveščenosti o vplivih podnebnih sprememb, prilagajanju nanje in spodbujanju trajnostnih praks in odgovornega turizma.</p> <p>Usposabljanje zaposlenih:</p> <p>Usposabljanje turističnih delavcev o prilagoditvenih ukrepih in trajnostnih praksah, ki jih lahko uporabijo pri svojem delu.</p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV, Zelena ekipa, Zavod za turizem ŠD
Časovni okvir	Do 2035

Ukrep T.2	Vlaganje v infrastrukturo
<p>Opis ukrepa</p>	<p>Z izboljšanjem in nadgradnjo infrastrukture lahko destinacija postane bolj odporna na ekstremne vremenske razmere in omogoči vzdržnost turističnega sektorja v MOV</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Investiranje v infrastrukturo:</p> <p>Investiranje v infrastrukturo, da se zmanjša ranljivost turističnega sektorja na podnebne nevarnosti, na primer gradnja protipoplavnih zaščit, obnove ali krepitev obale jezer, izboljšave cestne in komunalne infrastrukture, klimatizacija in izolacija stavb. <i>Del teh ukrepov je zajet tudi pri sektorju prometa.</i></p> <p>Spodbujanje gradbene prakse, ki upošteva potrebo po večji odpornosti na podnebne spremembe:</p> <p>Spodbujanje gradbene prakse pri novogradnjah in prenovah, ki omogoča večjo odpornost na podnebne spremembe, ter razvijanje objektov, ki so energetske učinkoviti in odporni na podnebne vplive.</p> <p>Investiranje v pitnike, zelene površine v mestu ter primerno osenčenost:</p> <p>Pri urbanističnem načrtovanju je potrebno upoštevanje potreb po prilagoditvi na podnebne spremembe - investiranje v zelene površine, nadgradnjo mreže pitnikov ter ustrezno osenčenost pešpoti, urbano opremo (klopi), kolesarskih poti in drugih turističnih točk, kar bo pripomoglo k zmanjšanju učinkov vročinskih valov in vročinskega neugodja. <i>Ukrep deloma zajet tudi pri sektorju zdravstva.</i></p>
<p>Nosilec ukrepa</p>	<p>MOV</p>
<p>Izvajalci</p>	<p>MOV v sodelovanje z različnimi izvajalci</p>
<p>Časovni okvir</p>	<p>Do 2035</p>

Ukrep T.3**Razvoj politik prilagajanja podnebnim spremembam v turizmu****Opis ukrepa**

Proces razvoja politik prilagajanja podnebnim spremembam v turizmu zahteva povezovanje in sodelovanje različnih deležnikov na lokalni ravni, vključevanje strokovnih spoznanj in prilagoditev glede na specifične potrebe destinacije. Pri tem ukrepu je potrebna tudi vključitev ostalih sektorjev (okoljevarstvo, promet, energetika,...), saj medsektorsko sodelovanje omogoča bolj celovit in usklajen pristop k reševanju izzivov, povezanih s podnebnimi spremembami.

Aktivnosti:

Priprava strategije razvoja turizma, ki vključuje prilagajanje podnebnim spremembam:

Pripravi se strategija razvoja turizma, ki v ospredje postavlja nujnost prilagajanja na podnebne spremembe in vključuje jasno opredeljene smernice za razvoj odpornega turizma. Strategija naj stremi k zmanjševanju ranljivosti destinacije s pomočjo prepoznavanja podnebnih nevarnosti in šibkih točk turizma in se obenem usmerja v iskanje novih priložnosti, ki jih prinašajo spremenjene podnebne razmere (novi turistični produkti, prilagoditev obstoječe ponudbe, pojav novih ciljnih skupin). Pri oblikovanju strategije je nujno, da temelji na najnovejših strokovnih ugotovitvah, saj bo le tako prilagoditev podnebnim spremembam učinkovita in dolgoročna. Prav tako je ključnega pomena, da se strategija ne omeji le na turistični sektor, temveč da išče povezave z drugimi sektorji, kot so kmetijstvo, zdravstvo, energetika, transport in urbanizem. S tem se zagotavlja celovit pristop k reševanju izzivov, ki jih prinašajo podnebne spremembe. To omogoča sinergijske učinke in boljše izkoriščanje razpoložljivih virov. Tako zasnovana strategija bo omogočila, da destinacija ohrani svojo privlačnost in konkurenčnost.

Priprava kriznega načrta za turizem:

Pripravi se krizni načrt za turizem, ki vključuje učinkovit sistem za obveščanje prebivalcev in obiskovalcev v primeru nevarnosti, ter sistem za redno spremljanje učinkovitosti prilagoditvenih ukrepov. Glavni cilj je zagotoviti varnost turistov, zaposlenih v turizmu, prebivalcev in premoženja ter omejiti negativne vplive podnebnih sprememb na turistično dejavnost in ugled destinacije.

Nosilec ukrepa

MOV

Izvajalci

MOV, Zelena ekipa, Zavod za turizem ŠD

Časovni okvir

Do 2028

Ukrep T.4	Prilagoditev in diverzifikacija turistične ponudbe
<p>Opis ukrepa</p>	<p>Cilj ukrepa je zmanjšanje ranljivosti turistične ponudbe in turističnih produktov in iskanje novih priložnosti za diverzifikacijo turistične ponudbe, ki se razširi na vse leto (in ne samo na vrhunec poletne sezone). Na tak način se zmanjša odvisnost od nepredvidljivih vremenskih dejavnikov.</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Diverzifikacija turistične ponudbe:</p> <p>Razvoj novih turističnih produktov in storitev v delih leta, ki niso vezani na vrhunec poletne sezone (julij, avgust) ter spodbujanje turističnega obiska v zimskih in jesenskih mesecih.</p> <p>Prilagoditev obstoječe turistične ponudbe:</p> <p>Prilagoditev obstoječe turistične ponudbe z namenom zmanjšanja ranljivosti turističnih produktov. To vključuje premik organizacije dogodkov iz tradicionalnih mesecev vrhunca sezone v pomladne in jesenske termine ali v zgodnejše jutranje in poznejše večerne ure. Poleg tega se priporoča spodbujanje alternativnih dejavnosti med poletnim vrhuncem, ki niso odvisne od vremenskih razmer (obiski muzejev in druge aktivnosti v objektih). Hkrati je ključnega pomena spodbujanje podaljševanja turističnega obiska v Mestni občini Velenje (enodnevne obiskovalce zadržati v mestu dlje).</p>
<p>Nosilec ukrepa</p>	<p>MOV</p>
<p>Izvajalci</p>	<p>MOV, Zavod za turizem ŠD, turistični ponudniki</p>
<p>Časovni okvir</p>	<p>Od 2025 naprej</p>

Ukrep T.5**Zagotovitev finančnih virov, potrebnih za razvoj turističnega sektorja****Opis ukrepa**

Ukrep zajema zagotovitev potrebnih sredstev za izvedbo prilagoditvenih ukrepov, ki bodo omogočili turističnemu sektorju, da se učinkovito spopade s posledicami podnebnih sprememb. To vključuje različne naložbe, subvencije, donacije ali druge vire financiranja, ki so potrebni za izvedbo prilagoditvenih strategij, kot so izboljšave infrastrukture, uvajanje novih tehnologij, razvoj novih turističnih produktov, izobraževanje in usposabljanje ter druge prilagoditve, ki bodo omogočile odpornost turističnega sektorja na podnebne spremembe. Pomembno je zagotoviti trajnostno in dolgoročno financiranje, ki bo omogočilo vzdržnost, odpornost in razvoj turističnega sektorja.

Aktivnosti:

Spodbujanje sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem za financiranje in izvajanje prilagoditvenih ukrepov.

Sodelovanje v EU in nacionalnih projektih, ki vključujejo različne deležnike, kot so javni in zasebni sektor, nevladne organizacije ter mednarodne institucije.

Nosilec ukrepa

MOV

Izvajalci

MOV, Zavod za turizem ŠD, CPP, STO

Časovni okvir

Od 2025 naprej

Ukrep T.6	Nadgradnja sistema opozarjanja na ekstremne vremenske dogodke
Opis ukrepa	<p>Zaradi vse pogostejših in intenzivnejših vremenskih pojavov je nujno, da turistična destinacija izboljša svojo pripravljenost in odzivnost na tovrstne dogodke. Ta ukrep ne le zmanjšuje tveganja, povezana z varnostjo turistov in turističnih delavcev, ampak omogoča pravočasno prilagoditev turističnih dejavnosti, kar zmanjšuje škodo na infrastrukturi in naravnih in kulturnih virih. Obenem povečuje zaupanje turistov v destinacijo.</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Nadgradnja informacijskih in komunikacijskih sistemov:</p> <p>Nadgradnja informacijskih in komunikacijskih sistemov, ki omogočajo hitro in jasno posredovanje informacij (sms obveščanje na podlagi baze obiskovalcev, paneli za obveščanje na ključnih info točkah ipd.).</p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV (Civilna zaščita), Zavod za turizem ŠD, turistični deležniki
Časovni okvir	Do 2030

Ukrep T.7	Spodbujanje trajnostne mobilnosti
Opis ukrepa	<p>Uvajanje in promocija trajnostne mobilnosti ne le zmanjšuje okoljske vplive turizma in prispeva k ohranjanju naravnih virov in kakovosti okolja, temveč tudi izboljšuje izkušnjo obiskovalcev, ki lahko destinacije raziskujejo na bolj avtentičen in trajnosten način.</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Spodbujanje uporabe trajnostnih načinov prevoza: kot so kolesarjenje (BICY), pešačenje in javni prevoz (Lokal, vlak, avtobus) ter kombinacija kolesarjenja in javnega prevoza (Štrekna, Bicikel bus).</p> <p>Nadgradnja kolesarskih poti in brezplačnega sistema za izposajo koles BICY (nova postajališča), nadgradnja pešpoti ter promocija deljenja prevoza.</p> <p>Razvoj mestne kartice: lokalni prevozi in storitve.</p> <p><i>Ukrep večinoma zajet tudi pri ukrepih blaženja podnebnih sprememb na področju prometa, ki izhajajo iz LEK-a).</i></p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV
Časovni okvir	Do 2030

3.1 UKREPI ZA SEKTOR ZDRAVSTVA

Ukrep Z.1 Širjenje zelenih površin v mestu	
Opis ukrepa	<p>Cilj ukrepa širjenja zelenih površin v mestu je povečanje oskrbe in zaščite ranljivih skupin, kot so starejši, otroci, bolniki z kroničnimi boleznimi in socialno ogroženi ter zagotavljanje večjega ugodja vseh občanov.</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>S povečevanjem zelenih površin v mestu, kot so parki, drevoredi in zelene strehe, lahko pomagamo znižati temperaturo v mestu, ki je zaradi betonskih površin, prometa in urbanizacije bolj segreta od okoliških območij. Rastline s senčenjem in izhlapevanjem vode hladijo zrak, kar zmanjšuje učinek toplotnih otokov.</p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV in Komunalno podjetje Velenje
Časovni okvir	Do 2035

Ukrep Z.2 Povečanje števila pitnikov v mestu	
Opis ukrepa	<p>Namestitev dodatnih pitnikov je pomembna z vidika zagotavljanja in spodbujanja redne hidracije, še posebej med vročinskimi valovi. Ta ukrep zmanjšuje tveganja za dehidracijo, vročinske udare in druga stanja, povezana z vročino, še posebej pri ranljivih skupinah, kot so starejši, otroci in brezdomci.</p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV in Komunalno podjetje Velenje
Časovni okvir	Do 2026

Ukrep Z.3	Dodatno usposabljanje ter povečanje števila zaposlenih v zdravstvenem sektorju, za pomoč na domu in terenu
Opis ukrepa	<p>Ukrep je ključen za izboljšanje odzivnosti in učinkovitosti zdravstvenega sistema v času naravnih nesreč, ki jih povzročajo podnebne spremembe.</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Usposabljanje in izobraževanje za obvladovanje izrednih razmer:</p> <p>Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih v zdravstvenem sektorju za boljše razumevanje podnebnih tveganj / nesreč zaradi naravnih katastrof.</p> <p>Povečanje števila zaposlenih v zdravstvenem sektorju:</p> <p>Povečanje števila zdravstvenih delavcev, posebej usposobljenih za delo na domu in v skupnosti, omogoča boljšo oskrbo ranljivih skupin, kot so starejši, invalidi in kronično bolni, ki so v času naravnih nesreč najbolj ogroženi. Ta oskrba lahko vključuje tako medicinsko pomoč kot tudi psihosocialno podporo. Z večjim številom usposobljenih zdravstvenih delavcev se zmanjša tudi preobremenitev zdravstvenih domov.</p> <p>Krepitev psihološke podpore:</p> <p>Naravne nesreče pogosto prinašajo tudi psihološke travme. Dodatno usposabljanje zdravstvenih delavcev o nujenju nujne psihološke pomoči na terenu pomaga pri obvladovanju stresnih situacij in preprečevanju dolgoročnih psiholoških posledic pri prizadetih osebah.</p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV, Zdravstveni dom Velenje, društva in organizacije s področja zdravstva in sociale
Časovni okvir	Do 2035

Ukrep Z.4	Nadgradnja sistema dežurne in urgentne službe ter usposobljenosti zdravstvenega kadra v primeru naravnih nesreč
Opis ukrepa	<p>Ukrep je osredotočen na izboljšanje odzivnosti zdravstvenega sistema med naravnimi nesrečami. Vključuje krepitev infrastrukture in opreme urgentnih služb.</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Posodobitev infrastrukture:</p> <p>Modernizacija in širitev urgentnega centra ter nakup sodobne medicinske opreme, prilagojene za uporabo v kriznih razmerah.</p> <p>Izboljšanje komunikacijskih sistemov:</p> <p>Vzpostavitev zanesljivih komunikacijskih kanalov med različnimi zdravstvenimi in reševalnimi službami, kar omogoča hitrejšo koordinacijo in odzivnost.</p> <p>Vzpostavitev kriznih načrtov:</p> <p>Priprava in redno posodabljanje kriznih načrtov, ki vključujejo postopke evakuacije, zaloge nujnih materialov in načrte za neprekinjeno delovanje med in po nesreči.</p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV, Ministrstvo za zdravje, Zdravstveni dom Velenje
Časovni okvir	Do 2035

Ukrep Z.5	Prilagojeni delavnik v času vročinskih valov ter uvedba fleksibilnega delavnika in delo na domu
Opis ukrepa	<p>Zlasti ljudje, ki izvajajo delo na prostem (gradbena dela ipd.), lahko v času najhujše vročine občutijo zdravstvene težave, povezane z vročinskim stresom. Oblikovanje fleksibilnejših in prilagojenih delavnikov omogoča zaščito izpostavljene delovne sile.</p> <p>Delo na domu in fleksibilnejši delovni čas za ostalo delovno silo v času večjih temperaturnih ekstremov omogočila manjši prometni pritisk v jutranji in popoldanski prometni konici, lažje spopadanje z vročinskim stresom in manj ljudi na cesti ali v delovnem okolju, kjer niso zgotovljeni ustrezni pogoji za delo.</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Prenova zakonodaje na področju, ki ureja delovno okolje in pogoje dela ter varstvo in zdravje pri delu.</p>
Nosilec ukrepa	Vlada RS
Izvajalci	Vlada RS, sektorski sindikati, MOV
Časovni okvir	Do 2035
Ukrep Z.6	Nadzidava in rekonstrukcija Trakta A ZD Velenje
Opis ukrepa	<p>Nadzidava in rekonstrukcija trakta A v ZD Velenje predvideva nove (primernejše) prostore za obravnavo uporabnikov zdravstvenih storitev. Nadzidava in rekonstrukcija trakta A bo izvedena po načelu »DNSH«, ki pomeni Do Not Significant Harm«, slovenski prevod: Ne škoduj bistveno. Načelo DNSH zasleduje okoljske cilje pri gradnji (blaženje podnebnih sprememb, prilagajanje podnebnim spremembam, trajnostna raba materialov in varstvo vodnih virov, preprečevanje onesnaževanja zraka, vode ali tal).</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Posodobitev infrastrukture:</p> <p>Rekonstrukcija in nadgradnja trakta A bo omogočila primernejše in sodobnejše prostore za obravnavo pacientov.</p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	Ministrstvo za zdravje, MOV, ZD Velenje
Časovni okvir	Do 2027

3.1 UKREPI ZA SEKTOR ODPADKOV

Ukrep O.1	Izobraževanje in ozaveščanje povzročiteljev odpadkov oz. prebivalcev
Opis ukrepa	<p>Izobraževanje in ozaveščanje povzročiteljev odpadkov oz. prebivalcev o pravilnem ločevanju odpadkov ter prilagajanju podnebnim spremembam je ključnega pomena za zmanjšanje količine odpadkov in vpliva na okolje. S tem ukrepom prebivalci pridobijo znanje in veščine, ki jim omogočajo pravilno ločevanje odpadkov, kar prispeva k bolj trajnostnemu ravnanju in varovanju okolja:</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Delavnice, seminarji in dogodki:</p> <p>Organizacija izobraževalnih delavnic, seminarjev in dogodkov v sodelovanju s civilno družbo na lokalni ravni, kjer prebivalci pridobijo praktične nasvete in informacije o pravilnem ločevanju odpadkov.</p> <p>Šolski programi:</p> <p>Uvajanje izobraževalnih programov v šole, kjer se otroci učijo o pomenu ločevanja odpadkov in trajnostnem ravnanju z odpadki.</p> <p>Lokalne pobude:</p> <p>Spodbujanje lokalnih skupnosti k organizaciji čistilnih akcij in dogodkov, povezanih z ločevanjem odpadkov.</p> <p>Izobraževalni materiali:</p> <p>Brošure in priročniki, ki vsebujejo informacije o pravilnem ločevanju odpadkov.</p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV, vrtci, šole, PUP-Saubermacher, ZPM Velenje in Eurofins
Časovni okvir	Od 2025

Ukrep O.2**Priprava strategije ravnanja z odpadki v MOV do leta 2030****Opis ukrepa**

Priprava strateškega dokumenta ravnanja z odpadki je ključnega pomena za prehod v ogljično nevtralnost, saj ima upravljanje z odpadki pomembne okoljske, gospodarske in družbene vidike.

Aktivnosti:

Celostni pregled stanja na področju ravnanja z odpadki v občini:

Celostni pregled zajema analizo podatkov in poročil, preučitev stanja in ravnanja z odpadki pri ciljnih skupinah, pregled primerov dobrih praks in kritičnih točk itd.

Izvedba ankete med občani in ciljnimi skupinami**Določitev ciljev na področju ravnanja z odpadki do leta 2030****Priprava smernic z ukrepi za posamezne ciljne skupine****Priprava sistema merjenja in evalviranja uspeha izvajanja strategije****Izobraževanje/predstavitve za občane in dogovorjene ciljne skupine****Nosilec ukrepa**

MOV

Izvajalci

MOV, PUP-Saubermacher, javni zavodi

Časovni okvir

2024-2025

Opis ukrepa

Ukrep se osredotoča na zmanjševanje količine odpadkov, ki jih prebivalci in organizacije proizvedejo, ter povečanje recikliranja in ponovne uporabe.

Aktivnosti:

Osveščanje in izobraževanje:

Organizacija delavnic, seminarjev in predavanj za osveščanje prebivalcev o pomenu zmanjševanja odpadkov in o konkretnih načinih, kako to doseči.

Spletni tečaji in webinarji:

Spletni tečaji in webinarji o (med drugim): načinih za zmanjšanje nepotrebne potrošnje, nakupovanju trajnostnih izdelkov, spodbujanju lastnega kompostiranja organskih odpadkov, pravilnem kompostiranju.

Centri za ponovno uporabo:

Ustanovitev centrov, kamor lahko prebivalci prinesejo in prevzamejo rabljene predmete, kot so pohištvo, oblačila, gospodinjski aparati in ostali še uporabni predmeti, ter jim tako podaljšajo življenjsko dobo in uporabnost. V MOV že obstaja en tak center; Center ponovne uporabe Velenje predstavlja inovativno in trajnostno iniciativo, ki omogoča oddajo različnih predmetov iz gospodinjstev. V središču delovanja Centra ponovne uporabe Velenje je popraviljanje, obnavljanje in ponovna prodaja predmetov novim uporabnikom po dostopni ceni. Center se osredotoča na ekološko ozaveščanje ter v ustvarjanje kroga ponovne uporabe, ki usmerja potencialne odpadke iz zbirnih centrov nazaj v uporabo. Skladno s tem ima vizijo postati vodilni regijski center za spodbujanje trajnostnih praks v okolici (nadgradnja, zelene zaposlitve, širitev dejavnosti, vključevanje študentov Fakultete za varstvo okolja).

Izposojevalnica stvari za trajnostno souporabo (NUCARNICA):

Ustanovitev Nucarnice, ki predstavlja trajnostni model souporabe, saj omogoča kratkotrajno izposajo predmetov, aparatov in orodja, kar pripomore k zmanjševanju odpadkov in ogljičnega odtisa.

Spodbujanje zmanjševanja odpadkov (razpisi, prireditve, mestna tržnica, obiskovalci):

Sofinanciranje Zero Waste dogodkov, Smernice za Velenjske zelene dogodke, uvedba in izvajanje trajnostnih ukrepov v razpisih MOV (kultura, turizem, županov razpis), kampanja Odprite srca zelenim navadam (anketiranje, mestna tržnica, položnice).

Zeleno informiranje

Mestna občina Velenje je v sodelovanju s Turistično zvezo Velenje uvaja inovativen sistem zelenih informatorjev, ki delujejo kot most med generacijami, širijo ozaveščenost o aktualnih okoljskih in družbenih temah ter spodbujajo zeleno miselnost v skupnosti. Ti informatorji niso le vir informacij, temveč so tudi aktivni udeleženci, ki prispevajo k medgeneracijskemu sodelovanju in trajnostnemu napredku. Aktivno sodelujejo na javnih dogodkih, kot so Promenada okusov in Pikin festival. Obiskovalce informirajo o pravilnem ločevanju odpadkov, izvajajo ankete, spodbujajo rabo lastne embalaže in trajnostnih materialov na mestni tržnici ter občasno nudijo pomoč v Centru ponovne uporabe Velenje.

Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV, Zavod za turizem Šaleške doline, MOV, PUP-Saubermacher, Center ponovne uporabe Velenje, Komunalno podjetje Velenje, Mladinski center Velenje, Festival Velenje, Turistična zveza Velenje
Časovni okvir	Od 2024

Ukrep O.4	Izboljšanje infrastrukture za ločeno zbiranje odpadkov
------------------	---

Opis ukrepa

Izboljšanje infrastrukture za ločeno zbiranje odpadkov je ukrep, ki se osredotoča na nadgradnjo in širitev obstoječega sistema za zbiranje odpadkov. Učinkovito ločevanje odpadkov ne zmanjšuje le količine odpadkov, temveč tudi emisije toplogrednih plinov. Poleg tega spodbuja recikliranje in ponovno uporabo materialov.

Aktivnosti:

Povečanje kapacitete podzemnih zbiralnic odpadkov:

Širitev podzemnih zbiralnic odpadkov omogoča večjo zmogljivost sistema ločenega zbiranja odpadkov, kar pripomore k večjemu zajemu in obdelavi različnih vrst odpadkov.

Mobilne aplikacije:

Razvoj in uporaba mobilnih aplikacij, ki prebivalcem omogočajo enostavno iskanje najbližjih zbiralnih točk in dostop do informacij o pravilnem ločevanju odpadkov.

Redno vzdrževanje:

Izvajanje rednih pregledov in vzdrževanja podzemnih zbiralnic odpadkov za zagotovitev njihove funkcionalnosti in čistoče.

Nove tehnologije ravnanja z odpadki:

Spremljanje novih tehnologij ravnanja z odpadki in uvajanje primernih rešitev za lokalno skupnost.

Priprava programa za zbiralnice za ločeno zbiranje embalaže:

Program vključuje zvonove z večjim volumnom, ki bodo nadomestili klasične zabojnike, s čemer se zmanjša frekvenca odvoza.

Nadgradnja košev za smeti na javnih površinah

Odstranitev obstoječih košev (mešani odpadki) in nadomestitev z novimi, ki bodo omogočali ločevanje odpadkov.

Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV, PUP-Saubermacher
Časovni okvir	Do 2035

Ukrep O.5	Merjenje višin odlagališča
------------------	-----------------------------------

Opis ukrepa	<p>Merjenja višin odlagališča vključuje dejavnosti, ki so namenjene natančnemu spremljanju in upravljanju višinskih sprememb na odlagališču.</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Izvajanje meritev:</p> <p>Vsako leto se na odlagališču odpadkov opravijo natančne meritve višin, katerih namen je spremljanje stanja odlagališča, določanje preostale kapacitete ter preverjanje skladnosti z načrtovanimi višinskimi omejitvami. Meritve omogočajo identifikacijo morebitnih odstopanj ali nevarnosti, kar je ključno za varno upravljanje odlagališča.</p> <p>Zbiranje podatkov:</p> <p>Podatki se zbirajo v letnih poročilih, ki jih pripravi pooblaščenec.</p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV, PUP-Saubermacher (izvajalec meritev)
Časovni okvir	Do 2035

3.2 UKREPI ZA SEKTOR KMETIJSTVA

Ukrep K.1		Boljše povezovanje in aktivna participacija vseh deležnikov
Opis ukrepa	Vzpostavitev tesnejšega sodelovanja med občino, kmeti, svetovalci in raziskovalnimi ustanovami, ki bo omogočilo prenos znanja, inovacij in praktičnih rešitev za kmetovalce. Vzpostavitev ustrezne participacije vseh deležnikov bo omogočala temeljito razumevanje izzivov, povezanih s potrebo po prilagajanju na podnebne spremembe. Cilj ukrepa je zagotavljanje poglobljenega razumevanja in celovite obravnave področja prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe, ki izhaja iz strokovnih ugotovitev stanja in predvidevanje prihodnjih trendov.	
Nosilec ukrepa	KGZS	
Izvajalci	MOV, Kmetijsko gozdarski zavod (Celje), Kmetijski inštitut Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	
Časovni okvir	Do 2027	
Ukrep K.2		Spodbujanje izobraževanja in osveščanja o prilagajanju na podnebne spremembe
Opis ukrepa	Aktivnosti: MOV prek kmetijskega razpisa sofinancira udeležbo kmetijskih pridelovalcev na izobraževanjih, konferencah in posvetovalnicah, ki jih organizirajo MKGP, KGZS in druge pristojne inštitucije. Cilj ukrepa je dvig znanja kmetovalcev o načinih prilagajanja kmetijskih praks na spremenjene podnebne razmere.	
Nosilec ukrepa	MOV	
Izvajalci	MOV	
Časovni okvir	2024-2030	

Ukrep K.3	Priprava strategije prihodnjega razvoja kmetijstva v Mestni občini Velenje
------------------	---

Opis ukrepa	Aktivnosti: <p>Pripravi se strategija prihodnjega razvoja kmetijstva v MOV, ki je usmerjena v prilagajanje in ohranjanje kmetijske krajine, spodbujanje vitalnega podeželja, spodbujanje ekološkega pridelovanja in preprečevanje opuščanja kmetijskih zemljišč in med drugim zajema vizijo kako:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z ustrezno kmetijsko politiko izboljšati starostno strukturo kmetijskih gospodarstev (podpirati mlade prevzemnike in zgodnejšo predajo kmetij mladim), • ustvariti boljše podporno okolje, ki kmečkim družinam ponuja večjo socialno in ekonomsko varnost in izboljšuje njihov ekonomski položaj, • spodbujati lokalne podjetnike mreže in lokalno oskrbo s hrano, nadgraditi ponudbo, načrtno povezovati ponudbo s povpraševanjem, • povezovati kmetijstvo z drugimi sektorji (turizem), • spodbujati ekološko kmetovanje, na podlagi spremljanja ključnih kazalnikov stanja kmetijskega sektorja v MOV v ospredje postaviti še druge ukrepe prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe.
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV, KIS, KGZ Celje
Časovni okvir	Do 2030

Ukrep K.4	Ohranjanje najboljših kmetijskih zemljišč
------------------	--

Opis ukrepa	Aktivnosti: <p>Ustrezno zavarovanje najboljših kmetijskih zemljišč po dejanski rabi pred pozidavo med drugim upošteva usmeritev EU, ki zaradi grozeče prehranske krize predlaga ukrepe za zaščito naravnih virov, tudi kmetijskih zemljišč. Ustrezno vzpostavljen sistem varstva kmetijskih zemljišč je del celovitega prostorskega načrtovanja in mora biti skladen z veljavno prostorsko zakonodajo in zakonodajo s področja kmetijstva</p>
Nosilec ukrepa	MKGP
Izvajalci	MOV
Časovni okvir	Od 2024 naprej

Ukrep K.5	Financiranje pomoči za uresničevanje ciljev ohranjanja in razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini
Opis ukrepa	<p>Aktivnosti:</p> <p>Izvaja se program financiranja pomoči, ki ustvarja podporno okolje, ki kmetijskim gospodarstvom ponuja večjo socialno in ekonomsko varnost, spodbuja interes za kmetovanje, za prevzemanje kmetij s strani mlajših generacij in na tak način omogoča ohranjanje kmetijstva v občini. In sicer se financirajo sledeči ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomoč za naložbe v kmetijska gospodarstva v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo (zaščita pred točo, obnova sadovnjakov z bolj odpornimi sortami), • pomoč za ukrepe izmenjave znanja in informiranja, • pomoč za plačilo zavarovalnih premij, • pomoč za naložbe v gozdarske tehnologije ter v predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov, • podpora za tekoče poslovanje v primarni kmetijski proizvodnji, pomoč za naložbe za opravljanje v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji, • sofinanciranje dejavnosti društev na področju kmetijstva.
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV
Časovni okvir	2024-2030

3.3 UKREPI ZA SEKTOR PROMETA

Ukrep PR.1	Izboljšanje oz. rekonstrukcija lokalne infrastrukture, da bo bolj prilagojena (manj ranljiva) na ekstremne vremenske dogodke
Opis ukrepa	<p>Izboljšanje ali rekonstrukcija lokalne infrastrukture, da je bolj prilagojena in manj ranljiva na ekstremne vremenske dogodke, je ključnega pomena za zmanjšanje tveganj, povezanih s podnebnimi spremembami. S povečevanjem odpornosti infrastrukture lahko lokalna skupnost zmanjša škodo in s tem povezane stroške, izboljša varnost in zagotovi nemoteno delovanje prometnih sistemov.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• gradnja višje postavljenih cest in mostov za preprečevanje poplav,• ureditev problematičnih odsekov, infrastrukture v strmeh terenu in ob rekah,• uporaba trajnostnih in okolju prijaznih materialov, ki imajo manjši vpliv na okolje in večjo odpornost na ekstremne pogoje (npr. materiali, ki so odporni na višje temperature in zmanjšujejo taljenje asfaltnih površin; materiali, ki so odporni na vodo in vlago,...),• nadgradnja kanalizacijskih in drenažnih sistemov za hitro odvajanje velike količine padavin.
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV, gradbena podjetja, Komunalno podjetje
Časovni okvir	Do 2035

Ukrep PR.2**Izobraževanje in ozaveščanje****Opis ukrepa**

Cilj ukrepa je povečanje ozaveščenosti o vplivu podnebnih sprememb in o pomenu prilagajanja na podnebne spremembe v prometnem sektorju med različnimi skupinami prebivalstva, vključno s strokovnjaki, odločevalci in širšo javnostjo, da bi spodbudili trajnostne prakse in zmanjšali ranljivost infrastrukture na podnebne spremembe.

Aktivnosti:

Ozaveščanje javnosti:

Kampanje za ozaveščanje o pomenu prilagoditve na podnebne spremembe v prometu (Evropski teden mobilnosti, prireditve-spodbujanje prihoda na prireditve na trajnosten način).

Izobraževanje strokovnjakov:

Usposabljanje in izobraževanje inženirjev, urbanistov in drugih strokovnjakov za boljše razumevanje podnebnih tveganj in prilagoditvenih ukrepov.

Izobraževanje v šolah:

Uvajanje programov v šole za izobraževanje otrok o trajnostni mobilnosti in varnosti v prometu.

Nosilec ukrepa

MOV

Izvajalci

MOV, splošna in strokovna javnost

Časovni okvir

Do 2035

Ukrep PR.3 Vključevanje prilagajanja podnebnim spremembam v načrtovanje in oblikovanje trajnostne mobilnosti	
Opis ukrepa	<p>Cilj ukrepa je vključitev prilagajanja podnebnim spremembam v vse faze načrtovanja in razvoja trajnostne mobilnosti. Ukrep zajema razvoj strateških načrtov, ki omogočajo usmerjanje ukrepov na lokalni ravni, pri čemer se upoštevajo specifične značilnosti posameznih območij ter lokalni okoljski, družbeni in ekonomski dejavniki.</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Prilagoditvene strategije:</p> <p>Razvoj in izvajanje lokalnih strateških načrtov in strategij za prilagoditev prometa na podnebne spremembe.</p> <p>Spodbude za trajnostno mobilnost:</p> <p>Finančne spodbude za podjetja in posameznike, ki investirajo v trajnostne oblike prevoza.</p>
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV
Časovni okvir	Do 2035

Ukrep PR.4 Optimizacija oz. nadgradnja sistemov obveščanja in opozarjanja	
Opis ukrepa	<p>V primeru naravnih nesreč in drugih dogodkov, povezanih s podnebnimi spremembami, so sistemi opozarjanja in obveščanja ključnega pomena. S pravočasnim obveščanjem uporabnikov prometnega sistema o morebitnih nevarnostih v prometu se lahko izognemo nesrečam in zastojem.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzdrževanje sistema obveščanja in opozarjanja • Izboljšanje informacijskih in komunikacijskih sistemov
Nosilec ukrepa	MOV
Izvajalci	MOV
Časovni okvir	Do 2035

Velenje, september 2024